

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΤΙΑΪ.

Τόμος Γ'.

ΑΡΙΘΜ. 14 (62).

Συνδρομή, ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἰανουαρίου καὶ 1. Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους, ἐξέμνητος μόνον καὶ προπληρωτέα: Πενταζοῦ φράγκ. χρ. 10 ἢ μάρκ. 8.

ΕΤΟΣ Γ'.

τῇ 15/27. Ἰουλίου 1887.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῷ 1839, ἔνθα καὶ ἐπέρανε κατὰ το 1859 τὰς νομικὰς αὐτοῦ σπουδὰς, γράψας ἐναίσιμον διατριβὴν „Περὶ Ὁρκωτικοῦ συστήματος“.

Πρὶν ἢ παρακολουθήσωμεν τὸν Ἀγγελὸν Βλάχον, νεώτατον καὶ ἀριστεύσαντα ἤδη διδάκτορα, εἰς τὸ κοινωνικὸν αὐτοῦ στάδιον, ἀνάγκη νὰ προτάξωμεν ὀλίγας τινὰς λέξεις περὶ τῆς φιλολογικῆς του μορφώσεως κατὰ τὴν νεανικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν. Δεκατετραετὴς μόλις ἤρχισε νὰ γράφῃ στίχους, ἀφοῦ ἤδη πρὸ ἔτους εἶχε δημοσιεύσει ἐν τῇ „Ἐφημερίδι τῶν Μαθητῶν“ τὴν πρώτην ἐκ τοῦ γαλλικοῦ μετάφρασίν του. Δεκαεπταετὴς φοιτητὴς συνέγραψε γλαφυρὰν μονογραφίαν „περὶ Ὑπᾶτων καὶ Ὑπατείας παρὰ Ῥωμαίους“, ἡ δὲ ὑπὸ τὸν τίτλον „Ἠοῦς“ συλλογὴ τῶν πρώτων ποιήσεών του δὲν εἶνε διόλου μεταγενεστέρα. Σύγχρονος ἐπίσης εἶνε καὶ „ὁ διδάσκαλος τῆς Γαλλικῆς“, ἀνώνυμος ἐκδοθεὶς, κατὰ ἐν δὲ μόνον ἔτος νεωτέρα ἢ μετάφρασις τῆς „Βαλεντίνης“ τῆς Γεωργίας Σάνδης. Ταύτη ἐπηκολούθησε νέα ποιήσεων συλλογὴ, αἱ „Ὁραι“.

Διδάκτωρ, ποιητὴς, συγγραφεύς, καλλίστης οἰκογενείας υἱὸς καὶ μόνον εἰκοσαετὴς προσελήφθη ὡς ἀκόλουθος ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν, παραιτηθεὶς δὲ μετὰ τριετίαν τῆς θέσεως ταύτης ἦλθε κατὰ τὸ

ΚΛΕΙΩ. ΤΟΜΟΣ Γ'.

1861 εἰς Γερμανίαν χάριν εὐρυτέρας παιδείσεως, καὶ διέμεινεν ἐνταῦθα μέχρι τέλους Φεβρουαρίου τοῦ 1863. Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἐδημοσίευσεν τὰς „Σφαγὰς τῆς Συρίας“, δρᾶμα ἐκ τοῦ γαλλικοῦ μεταφρασθὲν, τὸ ὥραϊον ἔπος του, τὸν „Φειδίαν καὶ Περικλέα“ καὶ μετὰ ἐν ἔτος τὰς „Ποιητικὰς μελέτας“ τοῦ Λαμαρτίνου, ἐμμέτρως μεταφρασθείσας. Κατὰ τὸ 1864 ἐπίσης ἐξέδωκε γερμανιστὶ Γραμματικὴν τῆς Νεοελληνικῆς γλώσσης, τετράκις μέχρι τοῦ 1883 ἀνατυπωθεῖσαν πρᾶ τῷ μεγίστῳ τῆς πόλεως ἡμῶν ἐκδοτικῷ καταστήματι τοῦ Brockhaus.

Ἐπιστρέψας εἰς Ἀθήνας ἐδέχθη τὴν προταθεῖσαν αὐτῷ θέσιν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπου καὶ παρέμεινε μέχρι τοῦ 1865, παραιτηθεὶς τότε, ἵνα ἐκτεθῇ εἰς τὰς πρώτας Βουλευτικὰς ἐκλογὰς τῇ προτροπῇ τῶν πολιτικῶν φίλων τοῦ κατὰ τὸ 1864 ἀποθανόντος πατρὸς του. Ἀποτυχὼν, διωρίσθη ἀμέσως τότε, κατὰ τὸν Αὐγούστου τοῦ 1865 Τμηματάρχης τοῦ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου, ὅθεν ἀπεχώρησε τῷ 1868, ἵνα ἐκτεθῇ καὶ πάλιν εἰς τὸν Βουλευτικὸν ἀγῶνα. Ἀποτυχὼν καὶ εἰς τὰς ἐκλογὰς ἐκείνας ὡς καὶ εἰς τὰς ἄλλας δύο ἐπομένους, τὰς τοῦ 1869 καὶ 1871, ἔμεινε ἰδιωτεύων, δηλ. δημοσιογραφῶν καὶ ἀναπαύστως θεραπεύων τὰς Μού-

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Πρέσβευτης τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων ἐν Βερολίνῳ.

σας μέχρι τοῦ 1875. — Κατὰ τὸ δεκάετὸς τοῦτο διάστημα ἔγραψε καὶ ἐδημοσίευσεν τὰ ἐξῆς ἔργα: Τοὺς „Στίχους“, ποιήματα λυρικά, τῷ 1865. Τὸ ἐπόμενον ἔτος συνέγραψε „Τὸ Ὀμηρικὸν ζήτημα“, λαμπρὰν ἐπιστημονικὴν πραγματείαν, βραβευθεῖσαν. Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ μετέφρασε τὴν „ἱστορίαν ἐνὸς Ζουάβου“, ἐξέδωκε τὰ βραβευθέντα λυρικά ποιήματά του „ἐκ τῶν ἐνότων“, τὸν „Ἀντίοον“, δράμα τοῦ Paul Heyse, ἐκ τοῦ γερμανικοῦ μεταφρασθέν, καὶ τὸν „Ἱερώνυμον Σαλπικτήν“ ἐκ τοῦ γαλλικοῦ. Πάντα ταῦτα ἐντὸς ἐνὸς ἔτους, τοῦ 1866, ὅπερ προσεπύρριεν αὐτῷ δύο ἐν διαγωνισμοῖς στεφάνους. Κατὰ τὸ 1868 μετέφρασεν ἐκ τοῦ γερμανικοῦ τὸν „Κλαβίγιον“ τοῦ Goethe. Κατὰ τὸ 1870 ἐξέδωκε τὴν „Νεοελληνικὴν Χρηστομάθειάν“ του (Leipzig, παρὰ Brockhaus), τὸ δεύτερον ἐκδοθεῖσαν κατὰ τὸ 1883, καὶ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος τὸ „Ἑλληνογαλλικὸν Λεξικόν“ του.

Κατὰ τὸ αὐτὸ τοῦτο ἔτος, 1871, ἐδημοσίευσεν τόμον ὁλόκληρον Κωμωδιῶν, ὧν τρεῖς ἐβραβεύθησαν. Εἰς τὸ φιλολογικὸν τοῦτο εἶδος οὐδαμῶς σχεδὸν ὑπολείπεται τῆς τελειότητος, ὅσον ἐφικτὴν δύναται ν’ ἀναδειξῶσιν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος παρ’ ἡμῖν τὰ ἀπλαστοῦ ἔτι κοινωνικὰ ἡθὴ καὶ ἡ πιστὴ τοῦτων ἐρμηνεύτρια γλῶσσα. Ἡ „Κόρη τοῦ Παντοπώλου“ καὶ ὁ „Γάμος τοῦ Κουτρούλη“ τοῦ Παγκαβῆ δὲν θὰ λησμονηθῶσιν ὡς τὰ πλεῖστα ἡμερόβια προϊόντα τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς φιλολογίας.

Κατὰ τὸ 1872 ἔγραψε τὴν „Ἀηδόνα καὶ τὸ Ἴον“, μετέφρασε δ’ ἐκ τοῦ γαλλικοῦ τὴν τραγωδίαν τοῦ Pichat „Λεωνίδαν ἐν Θερμοπύλαις“. Τὸ ἐπόμενον δ’ ἔτος δύο εἶδον τὸ φῶς νέαι κωμωδίαι του „Ὁ Ὑδροπότης σύζυγος“ καὶ „Διατὶ δὲν χορεύει“. Κατὰ τὸ 1875 ἐδημοσίευσεν τὴν κριτικὴν μελέτην του „περὶ Παναγιώτου Σούτσου“, ὁμοίαν „περὶ Ἰωάννου Καρασούτσα“ καὶ μονόπρακτον γαλλικὴν κωμωδίαν „A qui l'aura“. Τῷ 1875 ἐξέδωκε νέαν „Λυρικά ποιήματα“, κατὰ δὲ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐδημοσίευσεν καὶ τὸν β’. τόμον τῆς λαμπρᾶς μεταφράσεώς του „τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος“ τοῦ Μενδελσῶνος. Συγχρόνως ἔγραψε καὶ τὴν „Εἰσήγησιν τοῦ δραματικοῦ Νικοδημίου ἀγῶνος“.

Εἶχεν ἤδη πρὸ ἔτους κληθῆ εἰς τὴν θέσιν Τμηματάρχου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, οὗ τινος ἀνέλαβε κατὰ τὸ 1880 καὶ διηύθυνε μέχρι τοῦ 1885 τὴν Γενικὴν Γραμματείαν. Τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ὑπόργημα σημαίνει παρ’ ἡμῖν αὐτὸ τοῦτο, ὅτι παρὰ ταῖς εὐρωπαϊκαῖς κυβερνήσεσιν ἡ Γραμματεία τοῦ Κράτους, χωρὶς μάλιστα νὰ ληφθῇ ὑπ’ ὄψιν ἡ ἀπειρία ἐνίων ἐκ τῶν κατὰ καιροὺς παρ’ ἡμῖν ὑπουργῶν, οὕς προθύμως ἐδίδασκεν, ἀντὶ νὰ ὑπηρετῇ ὁ κ. Ἀγγελος Βλάχος.

Κατὰ τὸ 1877 δεινότατον ἀνάλαβεν ὁ ἡμέτερος συγγραφεὺς ἀγῶνα, τὴν καλολογικὴν ἐκείνην πρὸς τὸν κύριον Ροῦδην μονομαχίαν, αὐτὸν ἐκείνον, ὅστις ἔκρινε μετ’ ἀπαρμύλλου χάριτος καὶ δυνάμεως λόγου τὰς κωμωδίας τοῦτου πρὸ ἑξαετίας ἐν τῷ Αἰῶνι, διαθερίζων ἐν Χίῳ καὶ ἐντρύφων εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς „Κόρης τοῦ Παντοπώλου“, καὶ

τῶν λοιπῶν τῆς μνησθείσης συλλογῆς ἔργων. Δεκαετία ἤδη παρήλθεν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ὅσοι ἔγραφον τότε στίχους σκυθρωποὶ ἀκόμη ὁμολογοῦσι τὰ φοβερά ἀποτελέσματα τῆς ὑδροθεραπευτικῆς τοῦ „Νέου Κριτικοῦ“ μεθόδου, οὐδεμία ὁμως σήμερον ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ οἰαδήποτε τῆς Ἀνατολῆς ἀτμόσφαιρα εἶνε ἀδύνατον νὰ καθαρισθῇ καὶ ν’ ἀπαστράψῃ εἰς ποιητικὴν αἰθρίαν καὶ αἴγλην διὰ μόνου τοῦ ἐγγενοῦς τῆς ἐμπνεύσεως σπινθῆρος.

Κατὰ τὸ 1879 ἐξέδωκεν ὁ Ἀγγελος Βλάχος τὸν βραβευθέντα „Νάθαν τὸν Σοφόν“ τοῦ Lessing, εἶχε δὲ προηγηθῇ τούτου ἡ „περὶ Τερτσέτη“ καὶ ἡ ἄλλη „περὶ Γ. Ζαλοκώστα“ κριτικὴ μελέτη. Αναρίθμητοι εἶνε αἱ μεταφράσεις μυθιστορημάτων ἐν τῇ „Ἑστία“, ἐξ ὧν σημειοῦμεν τὴν „Περίοδον τῆς Γῆς ἐν ἡμέραις 80“ (J. Verne) καὶ „Κινέζου παθήματα ἐν Κίνα“ (τοῦ αὐτοῦ), τὴν „Εὐγενίαν Γρανδὲ“ (Balzac), τὸν „Ἰατρὸν Ἀντώνιον“ (Ruffini), τὸν „Μαρκήσιον Βιλλερμέν“ (G. Sand) καὶ πλείστας ἄλλας. — Κατὰ τὸ 1864 μετέφρασεν ἐν τῇ „Χρυσαλλίδι“ τοὺς Götter im Exil τοῦ Heine.

Ἐκ τῶν χαριστάτων πρωτοτύπων διηγημάτων του σημειοῦμεν τὰ ἐξῆς: „Λαυριακῆς μετοχῆς ἀπομνημονεύματα“, „ἡ Ἑσπερίς τοῦ κ. Σουσαμάκη“, „ὁ πρῶτος Λαχνός“, „τὸ δῶρον τῆς θείας“, „τὰ χρήματα“, καὶ ἄλλα, τὰ πλεῖστα ἐν τῇ „Ἑστία“ δημοσιευθέντα. — Ἐκ τῶν κριτικῶν, αἰσθητικῶν καὶ κοινωνικῶν αὐτοῦ μελετῶν γνωρίζομεν τὰς ἐξῆς: „περὶ ἑλληνικοῦ θεάτρου“, „ἡ φυσιολογικὴ σχολή“, „ἄρτος πιτυρίτης“, „Ἕλληνες καὶ μισέλληνες“, „τὸ γαλλικὸν θέατρον ἐν Ἀθήναις“, „ἐκλογαὶ ἐν Μαρόκῳ“ ἐν διαφόραις περιοδικοῖς καὶ ἐφημερίσι δημοσιευθείσας, ὡς καὶ πλείστα ἄρθρα πολιτικά καὶ λόγους (πολιτικούς, πανηγυρικοὺς καὶ ἐπικηδείους, ἐκφωνηθέντας ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἐπὶ διαφόροις εὐκαιρίαις).

Εἰς τ’ ἀνωτέρω προσθετέον ὅτι ὁ Ἀγγελος Βλάχος συνειργάσθη εἰς πάντα τὰ ἐν Ἑλλάδι ἐκδεδομένα περιοδικὰ (Πανδώραν, Χρυσαλλίδα, Ἑστίαν, Ἀθηναῖον κτλ.) ὡς καὶ εἰς τὰς πλείστας τῶν ἐν Ἀθήναις ἐκδιδόμενων ἐφημερίδων (Αἰῶνα, Εὐνομίαν, Ἐφημερίδα, Ἀκρόπολιν, Νεολόγον — ὃν καὶ διηύθυνεν ἐπὶ τέσσαρας μῆνας — Ἰανουάρ. — Ἀπρίλ. 1875), ὑπῆρξε πολλῶν ξένων ἐφημερίδων ἀνταποκριτὴς καὶ παντοτινὸς συνεργάτης τοῦ περιφήμου Conversations-Lexicon τοῦ Brockhaus. Πρὸ τινος ἡγγέλθη ἐξ Ἀθηνῶν ἡ εἰς τρεῖς τόμους ἐκδόσις τῶν πεζῶν αὐτοῦ ἔργων.

Καταγινωμένους δὲ εἰς περισυλλογὴν τῶν βιογραφικῶν ἢ μᾶλλον τῶν βιβλιογραφικῶν τούτων περὶ Ἀγγέλου Βλάχου σημειώσεων, προκατέλαβεν ἡμᾶς διπλῇ καὶ ἐξίσου εὐφρόσυνος περὶ αὐτοῦ εἰδησις: ὅτι ἐξέδωκεν ἀρίστην ὀγδοήκοντα ποιημάτων τοῦ Heine ἑμμετρον μετάφρασιν καὶ ὅτι διωρίσθη Πρεσβευτὴς καὶ Πληρεξούσιος Ὑπουργὸς τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι τῆς Γερμανίας. Ἀναγινώσκοντες ἤδη ἡμεῖς τὸ λαμπρὸν τοῦτο τομίδιον καὶ ἔχοντες τὸν ἴδιον πλησίον μας, διπλᾶ ἀπευθύνομεν αὐτῷ συγχαρητήρια.

* * *

ΕΑΡΙΝΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ὑπὸ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ Vischer.

(συνέχεια καὶ τέλος.)

Ὁ νεώτερος Ἕλλην δὲν εἶνε ὀκνηρὸς, ὡς ἐλέχθη ἤδη, ἀλλ’ ἀπεχθάνεται τὴν ἐργασίαν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις — καὶ βδελύσσεται τὴν μέθην.

Τὰ κτήνη δὲν βασανίζονται, οὔτε τυραννοῦνται ὅπως ἐν Ἰταλίᾳ, ὅπου μετὰ σκληρότητος καταδιώκονται καὶ τὰ πτηνά. Ἀλλ’ ὁ Ἕλλην μετέχει ἄλλου τινὸς ἐλαττώματος,